

URZĄD STATYSTYCZNY W BIAŁYMSTOKU

Opracowania sygnałne

Białystok, marzec 2010 r.

Tel. 085 749 77 00, fax 085 749 77 79
E-mail: SekretariatUSBST@stat.gov.pl

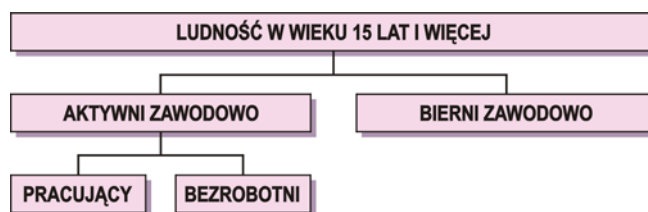
Internet: www.stat.gov.pl/urzedzy/bialystok

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM W IV KWARTALE 2009 R.

Badanie aktywności ekonomicznej ludności (BAEL) w województwie podlaskim jest prowadzone w ramach ogólnopolskiego programu badań statystycznych. Realizowane jest przy zastosowaniu metody reprezentacyjnej w cyklu kwartalnym, zgodnie z metodologią opracowaną przez Międzynarodową Organizację Pracy (International Labour Organization). W każdym z 13 tygodni kwartału badana jest 1/13 kwartalnej próby wylosowanych mieszkań (tzw. badany tydzień, czyli siedem kolejnych dni od poniedziałku do niedzieli). Podmiotami badania są osoby w wieku 15 lat i więcej. Wyniki badania uogólniane są na populację generalną.

Podstawowym celem badania jest uzyskiwanie bieżących danych o sytuacji na rynku pracy.

Z punktu widzenia statusu na rynku pracy, ludność w wieku 15 lat i więcej dzieli się – zgodnie z zaleceniami Międzynarodowej Organizacji Pracy oraz EUROSTAT-u – na trzy podstawowe kategorie: pracujący, bezrobotni i bierni zawodowo. Pracujący i bezrobotni tworzą kategorię **aktywnych zawodowo**.

Pracujący – osoby w wieku 15 lat i więcej, które w badanym tygodniu wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem oraz te, które miały pracę, ale jej nie wykonywały (z powodu choroby, urlopu lub z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy oraz od 2006 r. powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia).

Bezrobotni – osoby w wieku 15-74 lata pozostające bez pracy, aktywnie jej poszukujące oraz gotowe do jej podjęcia w ciągu kolejnych dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Bierni zawodowo – osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne.

Współczynnik aktywności zawodowej – udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia – udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopa bezrobocia – udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

U w a g a. Od II kwartału 2006 r. dane BAEL liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia, wcześniej (z wyjątkiem osób w wieku 15 lat) były liczone według roku urodzenia.

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania, zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi o wartości mniejszej niż 15 tys. W niniejszym opracowaniu w przypadku danych mniejszych niż 5 tys. nie podano konkretnych wartości ze względu na wysoki losowy błąd próby; dane te zastąpiono znakiem umownym: „.” (kropka).

Sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

W IV kwartale 2009 r. w województwie podlaskim ogólna liczba ludności w wieku 15 lat i więcej wyniosła 974 tys., przy czym zbiorowość osób aktywnych zawodowo liczyła 529 tys., a biernych zawodowo – 446 tys.

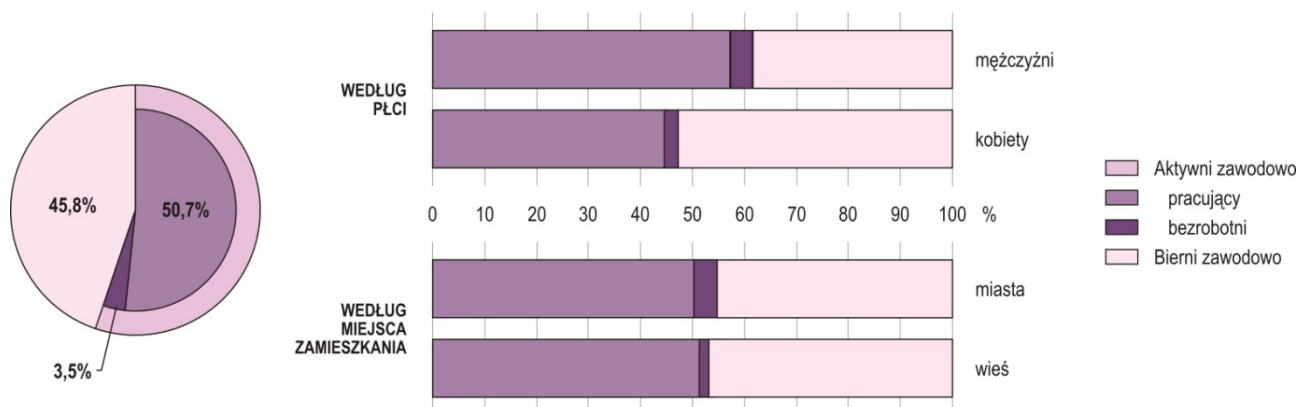
Tabl. 1 Aktywni i bierni zawodowo w IV kwartale 2009 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
		razem	pracujący	bezrobotni	
w tysiącach					
Ogółem	974	529	494	34	446
Według płci					
Mężczyźni	460	285	264	20	176
Kobiety	514	244	230	14	270
Według miejsca zamieszkania					
Miasta	597	328	300	27	270
Wieś	377	201	194	7	176
Według wieku					
15-24 lata	160	49	43	6	110
25-34	170	145	135	9	25
35-44	146	133	127	6	13
45-54	179	148	140	9	31
55 lat i więcej	319	54	50	.	265
Według poziomu wykształcenia					
Wyższe	174	139	135	5	35
Policealne i średnie zawodowe	233	157	145	12	77
Średnie ogólnokształcące	100	48	43	5	53
Zasadnicze zawodowe	180	127	118	10	53
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	286	58	54	.	228

W stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego liczba osób aktywnych zawodowo zmalała o 22 tys. (o 4,0%), a biernych zawodowo wzrosła o 1 tys. (o 0,2%). Na przestrzeni roku zmniejszyła się zarówno populacja pracujących – o 18 tys. (o 3,5%), jak i bezrobotnych – o 4 tys. (o 10,5%).

W odniesieniu do III kwartału 2009 r. odnotowano spadek liczby ludności aktywnej zawodowo o 23 tys. (o 4,2%), przy czym zbiorowość pracujących zmniejszyła się o 22 tys. (o 4,3%), natomiast bezrobotnych – o 2 tys. (o 5,6%). W omawianym okresie populacja biernych zawodowo wzrosła o 12 tys. (o 2,8%).

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ W IV KWARTALE 2009 R.

AKTYWNI ZAWODOWO

Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale 2009 r. ukształtował się na poziomie 54,3%, co oznacza, że na 100 osób w wieku 15 lat i więcej przypadały 54 osoby aktywne zawodowo. W stosunku do IV kwartału 2008 r. jego wartość zmniejszyła się o 1,1 pkt proc. Omawiany wskaźnik uległ obniżeniu w obu grupach wyodrębnionych ze względu na płeć: wśród kobiet – o 0,6 pkt proc., natomiast w grupie mężczyzn – o 1,3 pkt proc. Taki sam kierunek zmian zanotowano także w populacjach wyodrębnionych pod względem miejsca zamieszkania. Na przestrzeni roku spadła aktywność zawodowa zarówno wśród mieszkańców miast (o 1,4 pkt proc.), jak i wsi (o 0,5 pkt proc.). W odniesieniu do poprzedniego kwartału odsetek aktywnych zawodowo w ogólnej licz-

Tabl. 2 Współczynnik aktywności zawodowej

Wyszczególnienie	IV kwartał 2008	2009	
		III kwartał	IV kwartał
w %			
O g ó l e m	55,4	56,0	54,3
mężczyźni	63,3	63,6	62,0
kobiety	48,1	48,8	47,5
Miasta	56,3	55,6	54,9
Wieś	53,8	56,4	53,3

bie osób w wieku 15 lat i więcej zmniejszył się o 1,7 pkt proc. Spadek, podobnie jak w poprzednio omawianym okresie, odnotowano we wszystkich grupach ludności wyodrębnionych pod względem płci oraz miejsca zamieszkania. W populacji kobiet zmniejszył się on o 1,3 pkt proc., a mężczyzn – o 1,6 pkt proc. Wśród ludności zamieszkującej tereny miejskie omawiany wskaźnik zmalał o 0,7 pkt proc., a wśród ludności wiejskiej – o 3,1 pkt proc.

Analizowany wskaźnik był bardziej zróżnicowany w zależności od płci. Łączny udział pracujących i bezrobotnych w ogólnej populacji mężczyzn w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale 2009 r. wyniósł 62,0%, podczas gdy w odpowiedniej grupie kobiet był o 14,5 pkt proc. niższy i ukształtował się na poziomie 47,5%. W omawianym okresie, odwrotnie niż to miało miejsce w poprzednim kwartale, współczynnik aktywności zawodowej ludności w miastach osiągnął wyższą wartość (54,9%) niż analogiczny wskaźnik dotyczący ludności wiejskiej (53,3%).

Podczas analizy ludności województwa według wieku, największy poziom współczynnika aktywności zawodowej zaobserwowano wśród osób mieszczących się w przedziałach wiekowych: 35-44 lata (91,1%), 25-34 lata (85,3%) i 45-54 lata (82,7%). Najmniejszy udział aktywnych zawodowo odnotowano w skrajnych grupach wiekowych; wśród osób w wieku 15-24 lata osiągnął on poziom 30,6%, zaś w grupie osób 55-letnich i starszych wyniósł 16,9%.

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia ludności, najwyższą wartość omawianego wskaźnika (79,9%) stwierdzono w grupie osób posiadających wykształcenie wyższe, a najniższą (20,3%) w populacji osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego.

Pracujący

W IV kwartale 2009 r. w województwie podlaskim pracujący stanowili 50,7% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (tzn. na tym poziomie ukształtował się wskaźnik zatrudnienia) i 93,4% ludności aktywnej zawodowo. Wskaźnik zatrudnienia zmniejszył się o 0,8 pkt proc. w porównaniu z zanotowanym przed rokiem, natomiast w odniesieniu do poprzedniego kwartału br. jego wartość obniżyła się o 1,6 pkt proc.

Tabl. 3 Wskaźnik zatrudnienia

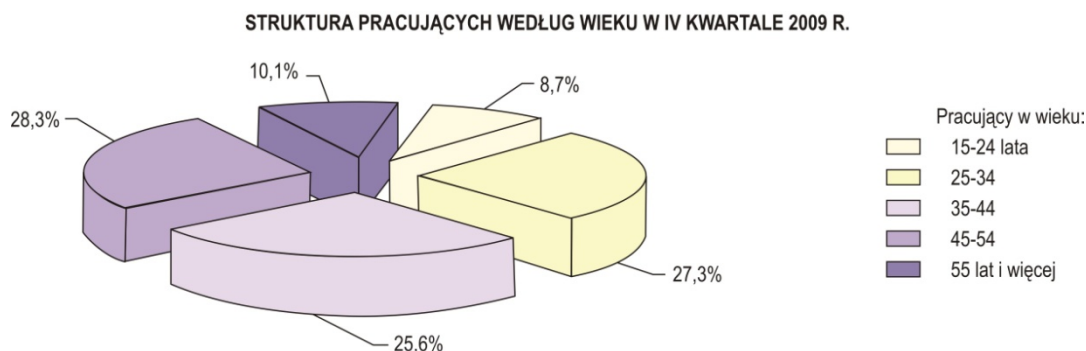
Wyszczególnienie	IV kwartał 2008	2009	
		III kwartał	IV kwartał
	w %		
Ogółem	51,5	52,3	50,7
mężczyźni	58,6	59,4	57,4
kobiety	45,0	45,7	44,7
Miasta	51,9	50,9	50,3
Wieś	50,7	54,4	51,5

W IV kwartale 2009 r. omawiany wskaźnik, podobnie jak współczynnik aktywności zawodowej, znacznie różnił się pomiędzy grupami wyodrębnionymi według płci. Mniejsze zróżnicowanie zaobserwowano przy podziale zbiorowości na ludność zamieszkałą w miastach oraz na wsi. Wśród mężczyzn omawiany wskaźnik ukształtował się na poziomie 57,4%, podczas gdy dla kobiet wyniósł 44,7%. W odniesieniu do analogicznego okresu 2008 r.

obniżył się on o 0,3 pkt proc. w populacji kobiet i o 1,2 pkt proc. wśród mężczyzn. Podobną tendencję odnotowano w stosunku do poprzedniego kwartału; wskaźnik zatrudnienia zmniejszył się odpowiednio o 1,0 pkt proc. oraz 2,0 pkt proc. Na przestrzeni roku udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej zamieszkującej tereny miejskie zmalał o 1,6 pkt proc., przy wzroście omawianego współczynnika

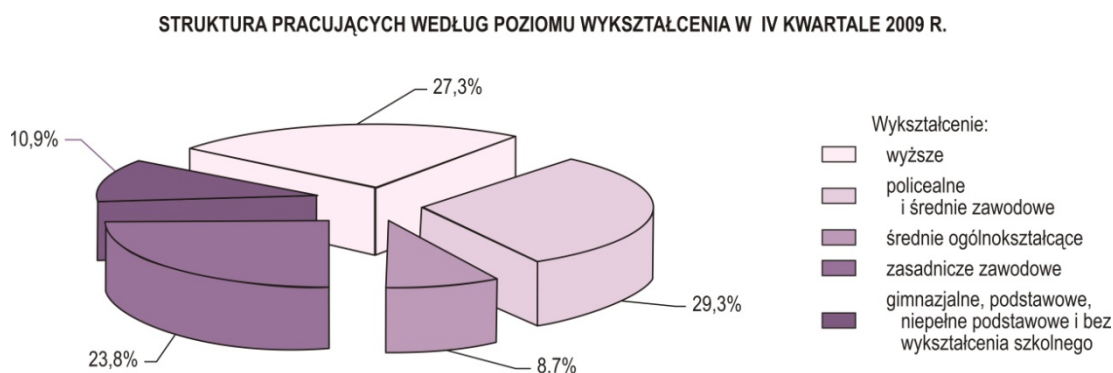
o 0,8 pkt proc. dla mieszkańców wsi. W odniesieniu do III kwartału 2009 r. nastąpił spadek wskaźnika zatrudnienia zarówno w miastach (o 0,6 pkt proc.), jak i na wsi (o 2,9 pkt proc.).

Zaistniałe zmiany na rynku pracy spowodowały wzrost obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi. W IV kwartale 2009 r. na 1000 pracujących przypadały 972 osoby bezrobotne i bierne zawodowo. Była to sytuacja mniej korzystna niż w analogicznym okresie roku ubiegłego oraz w poprzednim kwartale, kiedy to na 1000 pracujących przypadało odpowiednio 943 i 911 osób pozostających bez pracy.

Analiza populacji pracujących w IV kwartale 2009 r. pod względem wieku wykazała, że najmniej liczne były skrajne grupy wiekowe, tj. 15-24 lata oraz 55 lat i więcej. Ich udział w ogólnej liczbie pracujących wyniósł odpowiednio 8,7% oraz 10,1%. Odsetek pracujących z pozostałych przedziałów wiekowych kształtował się między 25,6% a 28,3%.

Wskaźnik zatrudnienia osiągnął wartość 87,0% wśród osób w wieku 35-44 lata, 79,4% dla osób w wieku 25-34 lata oraz 78,2% w przypadku osób mających 45-54 lata. W pozostałych grupach wiekowych wskaźnik był znacznie niższy osiągając wartość 26,9% w populacji osób mieszczących się w przedziale 15-24 lata oraz 15,7% wśród osób 55-letnich i starszych. W grupie osób w wieku 15-24 i 25-34 lata omawiany wskaźnik zmniejszył się w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego odpowiednio o 0,1 i 3,4 pkt proc. W pozostałych grupach wiekowych odnotowano zwiększenie wskaźnika: w grupie osób 55-letnich i starszych – o 1,4 pkt proc., natomiast w innych niewymienionych grupach wiekowych był to wzrost nieprzekraczający 1,0 pkt proc. W porównaniu z III kwartałem 2009 r. udział zatrudnionych w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej uległ obniżeniu we wszystkich grupach wiekowych. Największy spadek wskaźnika zatrudnienia (o 3,1 pkt proc.) dotyczył osób najmłodszych, tj. w wieku 15-24-lata.

Podczas analizy struktury pracujących według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2009 r. stwierdzono, że w omawianej zbiorowości największy udział miały osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 29,3%, oraz legitymujące się wykształceniem wyższym – 27,3%. Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowiły 23,8% ogółu pracujących, absolwenci liceów ogólnokształcących – 8,7%, zaś osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego tworzyły grupę obejmującą – 10,9% ogólnej populacji pracujących.

Najwyższą wartość wskaźnika zatrudnienia (wynoszącą 77,6%) odnotowano wśród osób posiadających wykształcenie wyższe, a najmniejszą (kształtującą się na poziomie 18,9%) wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym. W odniesieniu do IV kwartału 2008 r. wskaźnik zatrudnienia wzrósł wyłącznie w grupie osób legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 3,8 pkt proc.). W pozostałych wyodrębnionych grupach zanotowano spadek wskaźnika – największy (o 6,6 pkt proc.) dotyczył zbiorowości osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące. Na przestrzeni kwartału omawiany współczynnik wzrósł (o 0,6 pkt proc.) tylko wśród osób z wykształceniem wyższym. W pozostałych grupach wyodrębnionych pod względem poziomu wykształcenia, wskaźnik zatrudnienia zmniejszył się, a największy spadek (o 4,1 pkt proc.) dotyczył osób po zasadniczych szkołach zawodowych.

Bezrobotni

W IV kwartale 2009 r. liczba osób bezrobotnych wyniosła 34 tys. i była o 10,5% niższa w porównaniu z zanotowaną w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadek liczby bezrobotnych obserwowany na przestrzeni roku nastąpił równocześnie w grupie kobiet (o 3 tys., tj. o 17,6%) i mężczyzn (o 2 tys., tj. o 9,1%). Analiza tej zbiorowości według miejsca zamieszkania wykazała, że w omawianym okresie liczebność populacji osób bezrobotnych mieszkających w miastach utrzymała się na niezmiennym poziomie, natomiast korzystne zmiany nastąpiły wśród mieszkańców wsi, gdzie liczba osób bezrobotnych zmalała o 4 tys. (o 36,4%). W stosunku do poprzedniego kwartału w województwie podlaskim populacja bezrobotnych zmniejszyła się o 2 tys. (o 5,6%). W podziale omawianej zbiorowości według płci, spadek liczebności zarejestrowano wśród kobiet – o 12,5%, natomiast liczba bezrobotnych mężczyzn nie uległa zmianie. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania ludności, na przestrzeni kwartału zaobserwowano zmniejszenie populacji bezrobotnych mieszkańców zarówno wsi (o 12,5%), jak i miast (o 3,6%).

Analizując wiek bezrobotnych stwierdzono, że w IV kwartale 2009 r. najliczniejsze zbiorowości tworzyły osoby z przedziałów wiekowych 25-34 oraz 45-54 lata. Każda z tych grup stanowiła po 26,5% ogółu bezrobotnych. Najmniejsza populacja obejmowała osoby 55-letnie i starsze. Udział każdej z pozostałych grup osób bezrobotnych, wyodrębnionych ze względu na wiek, był równy i wynosił po 17,6%. Z punktu widzenia poziomu wykształcenia, w ogólnej liczbie bezrobotnych zanotowano najwięcej osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (35,3%), zaś najmniej z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego.

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2009 r. osiągnęła wartość 6,4%, zatem natężenie bezrobocia zmniejszyło się o 0,5 pkt proc. w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. Spadek omawianego wskaźnika dotyczył mieszkańców wsi; stopa bezrobocia dla tej zbiorowości uległa obniżeniu o 1,9 pkt proc. W analizowanym

Tabl. 4 Stopa bezrobocia według płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	IV kwartał 2008	2009	
		III kwartał	IV kwartał
	w %		
O g ó ł e m	6,9	6,5	6,4
mężczyźni	7,4	6,6	7,0
kobiety	6,7	6,5	5,7
Miasta	7,8	8,4	8,2
Wieś	5,4	3,7	3,5

okresie zaobserwowano natomiast jego wzrost wśród mieszkańców miast (o 0,4 pkt proc.). W ostatnim kwartale 2009 r. stopa bezrobocia w grupie osób zamieszkujących tereny miejskie wyniosła 8,2%, a wśród ludności wiejskiej – 3,5%. Na przestrzeni roku zaobserwowano spadek wartości stopy bezrobocia w populacjach wyodrębnionych ze względu na płeć: w przypadku kobiet wyniósł on 1,0 pkt proc., a wśród mężczyzn – 0,4 pkt proc. W rezultacie tych zmian, omawiany wskaźnik

w IV kwartale 2009 r. w wymienionych grupach ukształtował się odpowiednio na poziomie 5,7% i 7,0%. W odniesieniu do III kwartału 2009 r. zanotowano spadek natężenia bezrobocia o 0,1 pkt proc., przy czym dotyczył on tylko kobiet (stopa bezrobocia w tej grupie zmniejszyła się o 0,8 pkt proc.), podczas gdy dla mężczyzn odnotowano wzrost tego wskaźnika (o 0,4 pkt proc.). Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania ludności, stopa bezrobocia obniżyła się zarówno na terenach wiejskich, jak i w miastach (po 0,2 pkt proc.).

W IV kwartale 2009 r. w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy znajdowały się osoby najmłodsze (w wieku 15-24 lata), wśród których stopa bezrobocia wyniosła 12,2%, natomiast najniższą wartość omawianego wskaźnika (4,5%) zaobserwowano wśród osób w wieku 35-44 lata. Udział bezrobotnych w populacji aktywnych zawodowo dla pozostałych grup

wiekowych kształtował się następująco: 6,1% – wśród osób w wieku 45-54 lata, 6,2% – w przypadku osób z grupy 25-34lata, a 7,4% – dla osób 55-letnich i starszych. W skali roku poprawę sytuacji na rynku pracy stwierdzono w trzech grupach wiekowych. Największy spadek stopy bezrobocia odnotowano w najmłodszej grupie (o 4,5 pkt proc.). Dla osób w wieku 35-44 i 45-54 lata wskaźnik ten obniżył się po 0,5 pkt proc. W pozostałych przedziałach wiekowych, tj. 25-34 lata i 55 lat i więcej stwierdzono wzrost wartości stopy bezrobocia (odpowiednio o 0,9 pkt proc. i 1,0 pkt proc.). W porównaniu z III kwartałem 2009 r. zmniejszenie stopy bezrobocia odnotowano w dwóch najmłodszych spośród pięciu analizowanych grup wiekowych (o 2,1 pkt proc. – wśród osób w wieku 15-24 lata oraz o 1,8 pkt proc. – w przypadku osób z przedziałów 25-34lata). W pozostałych przedziałach wiekowych zaobserwowano wzrost omawianego wskaźnika, przy czym największy (o 3,6 pkt proc.) nastąpił wśród osób 55-letnich i starszych.

Tabl. 6 Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia

Poziom wykształcenia	IV kwartał 2008	2009	
		III kwartał	IV kwartał
	w %		
Wyższe	3,8	4,2	3,6
Policealne i średnie zawodowe	7,5	7,6	7,6
Średnie ogólnokształcące	8,1	9,8	10,4
Zasadnicze zawodowe	8,0	6,1	7,9
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	8,6	7,1	6,9

bezrobocia dla pozostałych grup wyodrębnionych według poziomu wykształcenia kształtowała się pomiędzy 6,9% a 7,9%. W skali roku natężenie bezrobocia wzrosło wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 2,3 pkt proc.) oraz legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (o 0,1 pkt proc.). W pozostałych grupach zanotowano zmniejszenie wartości stopy bezrobocia, kształtujące się między 0,1 pkt proc. a 1,7 pkt proc. W porównaniu z poprzednim kwartałem zaobserwowano spadek omawianego wskaźnika dla osób z wykształceniem wyższym (o 0,6 pkt proc.) oraz wśród osób o najniższych kwalifikacjach (o 0,2 pkt proc.). Na niezmiennym poziomie utrzymała się wartość natężenia bezrobocia dla osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym i wyniosła 7,6%, zaś w pozostałych grupach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia stwierdzono wzrost odsetka bezrobotnych w ogólnej liczbie aktywnych zawodowo (o 0,6 pkt proc. – w przypadku osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz o 1,8 pkt proc. – wśród osób mających wykształcenie zasadnicze zawodowe).

Tabl. 5 Stopa bezrobocia według wieku

Wiek	IV kwartał 2008	2009	
		III kwartał	IV kwartał
	w %		
15-24 lata	16,7	14,3	12,2
25-34	5,3	8,0	6,2
35-44	5,0	2,8	4,5
45-54	6,6	5,8	6,1
55 lat i więcej	6,4	3,8	7,4

W IV kwartale 2009 r. najniższy odsetek bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo stwierdzono u osób z wykształceniem wyższym. Stopa bezrobocia dla tej grupy wyniosła 3,6%. Największy udział bezrobotnych w grupie aktywnych zawodowo zanotowano natomiast wśród osób legitymujących się wykształceniem średnim ogólnokształcącym (10,4%). W analizowanym okresie wartość stopy

BIERNI ZAWODOWO

W IV kwartale 2009 r. zbiorowość biernych zawodowo obejmowała 45,8% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej. W odniesieniu do analogicznego okresu 2008 r. odsetek ten zwiększył się o 1,1 pkt proc., natomiast w porównaniu z poprzednim kwartałem wzrósł o 1,8 pkt proc.

Tabl. 7 *Bierni zawodowo według płci i miejsca zamieszkania*

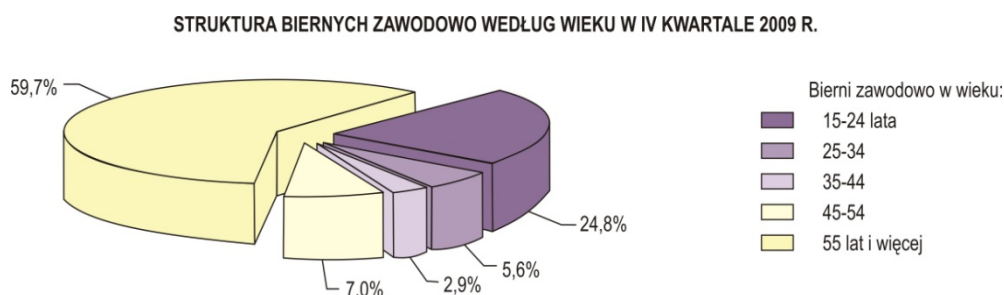
Wyszczególnienie	IV kwartał 2008	2009	
		III kwartał	IV kwartał
w tysiącach			
Ogółem	445	434	446
mężczyźni	173	174	176
kobiety	271	260	270
Miasta	269	266	270
Wieś	175	168	176

W omawianym okresie zdecydowaną większość biernych zawodowo stanowiły kobiety. Ich odsetek osiągnął wartość 60,5%, przy udziale kobiet w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej wynoszącym 52,8%. W stosunku do analogicznego kwartału 2008 r. zbiorowość biernych zawodowo kobiet zmniejszyła się o 0,4%, natomiast mężczyzn wzrosła o 1,7%. W porównaniu z poprzednim kwartałem liczba nieaktywnych

zawodowo mężczyzn zwiększyła się o 1,1%, a kobiet – o 3,8%.

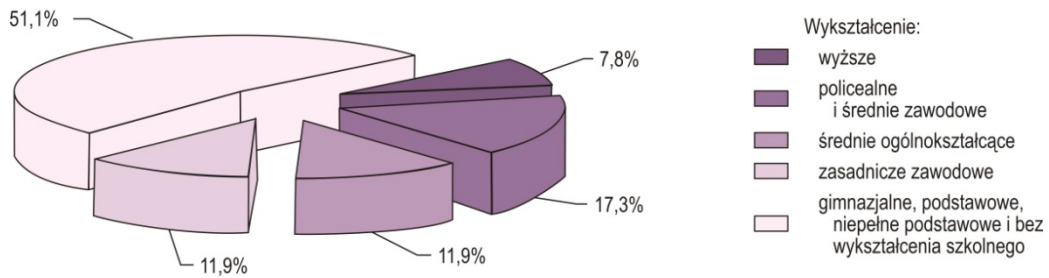
Analizując populację biernych zawodowo przez pryzmat miejsca zamieszkania w IV kwartale 2009 r. stwierdzono, że 60,5% tej zbiorowości mieszkało w miastach. W porównaniu do sytuacji sprzed roku obydwie grupy zwiększyły swoją liczebność: bierni zawodowo zamieszkujący tereny miejskie – o 0,4%, a mieszkający na wsi – o 0,6%. W stosunku do poprzedniego kwartału omawiane populacje odnotowały większe zmiany. Liczba nieaktywnych zawodowo mieszkańców miast wzrosła o 1,5%, a mieszkańców wsi – o 4,8%.

Struktura biernych zawodowo według grup wiekowych w IV kwartale 2009 r. nie różniła się od zaobserwowanych w poprzednich kwartałach. Najliczniejszą zbiorowość tworzyły osoby 55-letnie i starsze (59,7%), zaś kolejną pod względem liczebności stanowiły osoby w wieku 15-24 lata (24,8%). Udziały każdej z pozostałych grup wiekowych w strukturze biernych zawodowo nie przekroczyły 7,0%, natomiast najmniejszy odsetek (2,9%) omawianej zbiorowości dotyczył biernych zawodowo w wieku 35-44 lata.

Z punktu widzenia poziomu wykształcenia, struktura biernych zawodowo w IV kwartale 2009 r. kształtowała się następująco: 51,1% stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym, najmniej liczną grupę, obejmującą 7,8% ogółu biernych zawodowo, tworzyły osoby legitymujące się wykształceniem wyższym, natomiast udziały pozostałych grup oscylowały od 11,9% do 17,3%.

STRUKTURA BIERNYCH ZAWODOWO WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2009 R.

Główną przyczynę bierności zawodowej w IV kwartale 2009 r., podobnie jak w poprzednich okresach, stanowiła emerytura. Była ona głównym powodem braku aktywności zawodowej dla 52,7% ogółu biernych zawodowo, natomiast 24,2% omawianej populacji to osoby nieaktywne głównie z powodu nauki i uzupełniania kwalifikacji zawodowych. Pozostałe najczęściej wymieniane przyczyny bierności zawodowej to: choroba lub niepełnosprawność (10,3%), powody osobiste lub rodzinne (3,8%) oraz zniechęcenie bezskutecznością poszukiwań pracy (2,2%).